

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

F ante I

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

fauvunt, inq. uisment, inq. uisment. Ital. Præcursamente, allegramente.

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Festus, m. l. Celer, properans. [Festus] m. l. Celer, properans. Gall. Ha-

Ficus, f. p. Locus est ficis arboribus confitus. [Cicero.] Gal. Locus complens de ficibus. Ital. Luogo dove sono molti fichi. Ger. Ein ort da viel feigenbaum geslanget sind. Hisp. Lugaral a arbolada de higueras. Pol. Miejsce gromy nasadyone. Vng. Fige fás hely. Ang. A place plantel with figgetrees. Pallad. lib. 4. Aliqui inter ficarias caprifici arborem ferunt.

Ficaram iecur, fustillum maximè, quod Greci ενωρις appellant, à sue fico pallà.

Ficorum amator, m. t. Ficorum amator, seu ficorum collector. [Cicero.] Gall. Qui aime les figues ou les amasse. Ital. Cui ama è raccogliere fichi. Ger. Der am feigen hat feigenbrecher. Hisp. El que ha ma è cogido figas. Pol. Fige mielotnik. Vng. Fige feretb fegb. Ang. A like to one eater of figges. Nævius apud Non. Ficitores omnes capiunt ficitatem.

Ficula, palus ficulnæ.

Ficulus, a. um, Ficus: hoc est, ulceribus & tuberculis plenum, evadens. Vnde & ficulitas, ipsa ulcerum copia: Ficitas, ficorum fructuum abundantia, seu fertilitas.

Ficulnæ, a. um, sive ficulnus. [Cicero.] Gall. De ficone, ou figuier. Ital. Di fice. Ger. Feigenbaum. Hisp. Cafa de higueras. Pol. Figo. Vng. Fige fás hely. Ang. Of or hollowing to a figgetree. Quod est ex ficu arbore. Plin. lib. 25. cap. 28. Sunt & ficulnæ exulis. Horat. 1. Ser. Sat. 8. Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum. Eadem autem forma ficulnus & ficulneus dicimus, quia salignus & obliquus, dignus & iligneus. Cato: Ficulæ unde fiant andæ lignæ, ulmæ, buccæ, ficulnæ, face ut in stercus, aut in aquam coniciantur. Ficulnea arbor. Col. lib. 5. cap. 11. Ad cras arboris ficulnæ religa.

Ficus terræ, Athrogalus, apud Diosc. lib. 4. cap. 65.

Fictus, Fictitius, Fictor, Fictus, Vide FINGO.

Fideicommissum, Fidejubeo, Fideiussio, Fideiussor, Vide FIDES fidei.

Fideli, a. p. Genus vasii Samii, teste Nonio, ad usus plurimos accommodati. [Mithridates.] Gall. Vaisseau de terre. Ital. Vaso di terra. Ger. Ein gattung eines irdenen geschirrs ist ein oedertrug. Hisp. Vaso de barro. Pol. Dzban, bania. Vng. Agyagal (szuall) edén. Ang. A vessel of earth. Persius: Disce nec invidias, quod multa fidelia potes in locuplete penu. Plaut. in Aulo. Multi congualem plenâ faciam tibi fideliam. Colum. lib. 12. capite 38: In fideli fidelia sacro loco reponuntur. Pers. Sat. 5. tumet alba fidelia vino. De eadem fidelia duos de albare parietes, est eadem opera duos velle demereri. Curius Ciceronis Sed oro te, amice magne, noli hanc epistolam Attico ostendere sine eum me virum bonum esse putare, nec solet deos parietes de eadem de albare fidelia. Metaphora tracta videtur ab in qui parietibus albari inducuntur colores habent in fidelibus preparatos. Vide Erasmi Adagia.

Fidelis, Vide FIDES fidei.

Fides, huius fidei, f. q. [Mithridates.] Gall. Foy, loyauté, foye. Ital. Fede. Ger. Glauben, wabheit, treum. Bel. Gwaovertrouwen. Hisp. Fese. Pol. Wiara, wistosc. Vng. Hm. Ang. Belieff, trust, faith. Dictorum est & conventorum constantia & veritas: quia hæc quod dictum est sic appellata. Cic. 1. Offic. Fundamentum aut iustitiæ est fides: id est, Dictorum, conventorumque constantia & veritas: ex quo/quanquam hoc videtur fortasse cuiusdam domus, tamè ut videamus imitari Stoicos, qui studiosè exquirunt unde verba sint ducta) credamus, quia hæc quod dictum est, appellata fide. Terent. Heavt. Sed video, eccos quos volebã.

o. Iapiter, ubinam est fides? Conflans fidei. Tacit. lib. 10. Neq. fidei constant, neq. strenuus in perfidia Fidei plenus, Cic. de Senect. Licet enim veribus iisdè mibi affari te Attice, quibus affatur Flaminium ille vir haud magna cum re. sed fidei plenus. Fides tabularum: id est, auctoritas. Cic. pro Archia: Quum Appii tabulæ negligentius asservatæ dicerentur, Gabini quandiu incolumis fuit, levitas, post damnationem calamitas, omnem tabularum fidem resignasset. Bonæ fidel possessor, qui ignoravit rem quam emit, alienam esse: aut putavit eam qui vendidit, jus vendendi habere. Bodæus: Bona fidei est, fensio. Plaut. Aulul. Die bona fide, m id aurum non suscipiuit. Dare fidem idem est quod sanctè promittere.

o. Cic. 2. de Finib. Nec dubitat isti vestro deato M. Regulum anteponere: quem quidem quum sua voluntate, nulla vi coactus, propter fidem quam dederat hosti, ex patria Carthaginem revertisset: tum ipsum, quum vigiliis & fame cruciaretur, clamat virtus beatiorum fuisse quam potantem in rosa Thonium. Accipere fidem & dare, nisi delusum è dicitur. Virgil. 8. Aeneid. Accipe, daq. fidem, sunt aobis fortia bello Pectora.

Dare fidem publicam, est publico nomine securitatem, vel impunitatem promittere. Cicero. 3. in Catil. Introduxi Vulturium sine Gallis fidem ei publicam iussu Senatus dedi: hortatus sum ut ea quæ sciret, sine metu indicaret. Accipere fidem publicam, est id quod dicunt, Impetrare saluum conductum.

Impetrare, seu dicitur. Gall. Impetret sans conditio et seruire publique. Ital. Ottenere salvo conditio e sicurtà publica. Ger. Ein sicker frey ero

leit erlangen. Hisp. Alcançar salvo conditio y serurtà del principe. Sic interponere fidem publicam, est alicui fidem publicam dare. Salust. in lugurtha: C. Memmius Pop. Rom. persuadet, uti Lucius Castus, qui tum Prætor erat, ad lugurtham mitteretur, eumque interposita fide publica Romam duceret. Venire fide publica. Salustius ibidem, Comes ejus qui Romam fide publica venerat. Affecta fides. Tacit. lib. 19. Et credebatur affectam ejus fidem præjussisse: id est, fidem lefam, sicut Livius dicit res affectas lib. 6. Decad. 1. Quorum legati opem rebus affectis orantes. Hanc eandem lib. 17. appellat affectam fidem.

Habere fidem alicui, est credere. Plaut. Pseud. Vt mibi cave rem à Pseudolo servo tuo, Ne fidem ei habes. Terent. Andr. Propemodum habeo jam tibi fidem. Implorare fidem alicujus est, auxilium. Terent. Adolph. Illa fidem nunc vestram implorat Demea. Certe fidem, idem quod implorare. Iuven. Sat. 5. Nos hominum divumque fidem clamore ciemus.

Interponere fidem. Cicero. de Clar. Orat. Quæ quidem vis tum maximè cognita est, Lustranis à Ser. Galba Prætoris, contra interpositam ut eximabatur, fidem, interfectis. Fidem liberare, est promissis stare: hoc est, præstare quod quis pollicitus est, & propriè dicitur de fideiussore, quum creditoribus satisfacit. Cic. pro Flacco: Pecunia petitur ab Hermitippo, Hermitippus ab Herastia petitur: ipse tamen fuisse satisfacit absentibus, & fidem suam liberat. Mutare fidem, est pactum rescindere, & violare promissum. Salustius in lugurth. Profectò cuncti, aut magna pars Cithæensium fidem mutavissent, tanta mobilitate se Numidæ gerunt. Fallere fidem, est quod quis sua fide promissit non servare. Cicero 1. Officior. Ad supplicium redire maluit, quam fidem hosti datam fallere. Præstare fidem. Cicero ad Atticum libro 9: Itaque nunc Romæ omnia negotia Lentuli procuro, Iulioque, meumque officium, fidem, pietatem in præsto. Ovidius 3. Fastor. Bacche fidem præsta, nec præfer amonibus ullam Conjugis. Item bona fidei homo vocatur, cui res tuto creditur, vel qui rem sibi creditam fideliter servat, aut etiam qui fideliter præstat quod promissit. Suetonius in Augusto: Populo promissum congiarium reposcenti, bonæ se fidei esse respondit. Cicero. Lent. libro 1. fidem pro promissione, & quasi sponcione posuit: Pompeii fides, quum de me Casari dederat. Facere fidem, est rem per argumenta, tabulas, aut testes probare. Cicero. de leg. Agr. Fac fidem, te nihil nisi stipuli utilitatem querere. Accipitur interdum fides pro fiducia. Terent. in Andr. Tristis severitas inest in vultu, atque in verbis fides. Est item fides, vocabulum negotiorum proprium, pro constantia illa promissorum, qua debitoribus suo loco & tempore præstant quod promiserunt. Cicero. pro Fonteio: Scimus Romæ solutione impedita fidem concidisse. Idem Att. lib. 11: Hujus pecuniæ permutacione fidem nostram facile tæbere. Cæsar 3. bell. Gall. Quum fides tota Italia esset angustior, neq. creditæ pecuniæ solveterat.

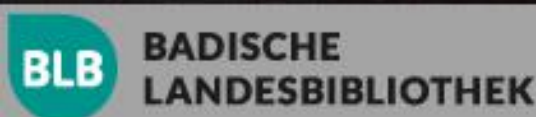
Fideiussio, bes, bere. Pro alio promitto, fidem meam pro alio interpono, promitto. [Mithridates.] Gall. Manger ou respondre. Ital. Far sicurtà. Germ. Bistossen für ein andern, verbürgen: sibi versprechen. Hisp. Fiar por alguna. Pol. Recept, sibiobire. Vng. Kezei besek. Ang. To be surety for, to vndertake. Vlpian. l. si dubitet. 4. Filiusfamil. ff. de fideiuss. Filiusfamilias pro patre potest fidei jubeere, nec erit sine effectu hæc fideiussio.

Fideiussio, onis, s. t. Sponsio pro alio facta. [Mithridates.] Gall. Pledge, ou responso, caution. Ital. Sicurtà. Germ. Bistossung, verbürgung. Hisp. fianca por alguna. Pol. Recepta. Vng. Kezei. Ang. Suretyship, vndertaking. l. l. l. Sed et si ff. de fideiuss. Quum servos fideiussionis nomine obligari non prodelt.

Fideiussor, m. t. Sponsor, qui pro alio fidei jubeat, & fidem suam interponit. [Mithridates.] Gall. Manger ou respondant. Ital. Malluadare, chi risponde et promette per altri. Germ. Ein Bistossen/Dürs. Bel. Ders. Hisp. Fiancar por alguna persona. Pol. Recepta. Vng. Kezei. Ang. Suretyship. Donatus: Fideiussor est autor credendi, alium aliquid datum fasturumve, sua fide, suoque periculo promittens. Vlpianus in tractatu de fideiussor. Siquis Stichum stipulatus fuerit, & fideiussorem ita acceperit: Stichum aut decem fide sua esse jubet. Vbi illud obiter animadvertendum est, pro eodem dici, fidei jubeo: & divinis dictionibus, fide mea esse jubeo. Paulus l. Vbi autem. ff. de Verb. oblig. Si filiusfamilias ita stipulatus fuerit, Quantam pecuniam Titio credidero, fide tua esse jubet.

Fideiussorius, adjectivum. [Pol. Recept. Vng. Hittels, kezei.] D. de minoribus. lib. 7: Vt puta si fideiussorio nomine se vel rem suam obligavit.

Fidei commissus, a. um, adject. i. n. m. d. i. m. d. h. i. m. Libertas fidei commissi: id est, fidei commissio relicta. Vlpian. l. Titius. ff. de actionibus emptoris: Ceteri quoque servi cognita voluntate defuncti, fidei commissam libertatem perissent.

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...
fidicula. Ital. Caterina, ceterina. Germ. Ein Geygen...

fit omnium communis parens, live quod, ut poetæ fabulatur...
Gigantum genus ignobilissimum è terra proci carum dicitur...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

Filiolus, li, diminut. m. f. [maxim. Gall. Un petit fils. Ital. Figliuolo...
Germ. Ein junger Sohn. Hisp. Pequeño hijo. Pol. Synacok...

figura dicitur. Hisp. El que labra de barro. Pol. Camerary. ydun. Vng. Formale, finalo, epib. Ang. A former or maker of any thing, as a potter. Cic. 2. de Nat. deor. Reliquos deos ea facie novimus qua pictores, fictoresq; voluerunt. Plin. lib. 37. cap. 2. Quam antea seculo fictores nobiles esse desissent.

Figuratum, n. l. Quod fictum est: a fingendo. [ἄρτιος, ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Fictus, fictus, fictus. Ital. Fintione, cosa finta. Ger. Ein geistlich oder weltlich. Hisp. Obra de barro. Pol. Zmisliwa. Vng. Tsimalmány. Ang. A fayned be, a forged tale. Plinius lib. 10. cap. 54. Quaedam & circa incubitum sponte natura gignit, ut in Aegypti figmentis est scriptum. Cic. 2. de Orat. lam integra sententia, tam vetera, tam nova, tam sine figmentis tucoq; percutit.

Figulus, penultima corrept. Fictor dicitur, qui ex creta atq; argilla opera facit. [ἄρτιος, ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Potier, potier, potier. Ital. Vasaio, che fa vasi di terra. Ger. Ein Hafner. Bel. Ein potter. Hisp. El que haze alguna cosa de barro. Pol. Zaujka, ydun. Vng. Fazakas. Ang. A potter, a worker of images in earth. Plin. lib. 35. cap. 12. Dibutades Sicyonius figulus primus plasticen invenit Corinthi, filix opera. Colum. lib. 11. cap. 11. Tam docendus est faturus villicus, quam futurus figulus, aut faber.

Figuli opes, n. l. De rebus incertis, ac neutiquam durantibus. Quia modo dum figulorum vasa facile comminuntur, quod ubi casu referunt ad Diogeniano.

Figulus, n. l. seu quod magis a doctis usurpatur per syncope, figlina, p. n. prod. Officina figuli. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Vase potier. Ital. Bottega di vasaio. Ger. Des Hafners Werkstatt. Hisp. La casa donde alje se haze de barro. Pol. Wazita garczarski. Vng. Fazakas maly. Ang. A potter's workshop. Plin. lib. 7. cap. 56. Figulinas primus Choirebus Atheniensis invenit. Varr. 1. de Re rust. capite 2.

Figulus, dicitur ars figulorum. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. L'art de potier ou de faire images de terre. Ital. Arte di far vasi et immagini di terra. Ger. Die Hafnerskunst. Hisp. Arte de haze vases de barro. Pol. Garczarski czyniel. Vng. Fazakasz. Ang. The potter's art or occupation. Plin. lib. 35. cap. 12. Figulari opera imbricibus tubulis tegulisq; ad balneas hamatis, vel ad recta coctilibus laterculis frontatisq; aut quae rota fiunt.

Figulus, a. um, adject. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. De potier de terre. Ital. Pertinente a maestro di vasi di terra. Ger. Das zu des Hafners Kunst gehort. Hisp. Cosa perteneciente a maestro que haze vasi de barro. Pol. Garczarski. Vng. Fazakasi, szabol finalo. Ang. Of a potter. Jur. Figlina creta, qua figuli utuntur. Plin. lib. 10. cap. 21. & Varr. 3. de Re rust. cap. 9. Figulinum opus. Plin. lib. 31. cap. 3. Oleris, e figlino opere crudis.

Figularis, re. Quod ad figulum pertinet. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Vng. Fazakas. Ang. That belongs to a potter. Plaut. in Epid. Vortunior es quam rota figularis. Creta figularis, qua utuntur figuli. Colum. lib. 6. cap. 16. Solet etiam ipsum animal vivum creta figulari circumdari.

Figulinum, n. n. l. Opus ipsum figuli. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Ouvrage de terre. Ital. Opera di terra. Ger. Hafners Werk, ut in gestidit. Hisp. Obra de barro. Pol. Garczarski, wazione. Vng. Fazakas maly. Ang. The potter's work. Plin. lib. 34. cap. 18. Alii climatam scobem in fictili crudo coquunt in caminis, donec percoquatur figlinum.

Fictilia, n. om. t. pen. corr. Quod est fictum a figulo, quod ex terra vel ex alia materia fictum est, ut, Fictilia vasa, Fictilia dolia. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Fait de terre a potier. Ital. Di terra, cosa fatta di vasaio. Ger. Fictum vom Hafner gemacht. Bel. Xecten. Hisp. Cosa hecha de barro. Pol. Zelnjy vrobiony. Vng. Szabol finalo formaltat. Ang. That is made by the potter or of potter's clay. Plin. lib. 35. cap. 12. Quam & defunctos sese multi fictilibus dolis condidit maluerunt. Vna fictilia, Cic. in Parad. Pocula fictilia, Tibul. lib. 1. Eleg. 1. Fictilia vasa, Cic. ad Att. lib. 6. Dii fictilia, Propert. lib. 4. Eleg. 1.

Fictilia, n. substant. vas. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Vase de terre. Ital. Vaso di terra. Ger. Hafnergeschitz, aus erden ge macht. Hisp. Vasa de barro. Vng. Szabol vialo edeny. Ang. A vessel of earth. Juven. Satyr. 11. Et quadringentis nummis condire gulosum Fictile. Idem Satyr. 3. Fictilibus cenare pudet. Aufonius: Fictilibus cenasse ferunt Agatho dea regem. Plin. lib. 35. cap. 13. Quoniam eo pervenit luxuria, ut etiam fictilia plura consistant, quam murina.

Fictilia, a. um. Quod fictum est, & simulatum: [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Fictus, fictus. Ital. Cosa finta et simulata. Ger. Ertichet. Hisp. Cosa fingida y simulada. Pol. Zmisliwa. Vng. Tectetes. Ang. That is fayned. Jur. Ratio fictitia, quae ficta est, & falsis excogitata.

Figura, f. p. Forma, species. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Figure, trait, facon. Ital. Figura, aspetto. Ger. Ein geistlich oder weltlich. Hisp. La figura o imagen de alguna cosa. Pol. Kształt, w obrazenie. Vng. Abrazat, forma. Ang. A forme or fashion. Cic. lib. 1. Offic. Principio corporis nostri magnam natura ipsa videtur habuisse ratione, quae forma nostram

reliquamq; figuram, in qua esset species honesta, eam posuit in promptu. Idem 5. de Finibus: Figura est forma & statuta corporis nostri ad naturam apta. Terent. in Eunucho. Nova figura oris, color verus, corpus solidum, & iuveni plenum. Ovid. 2. Metamor. - adimam tibi namq; figuram, Quae tibi, quaq; places nostro importuna marito. Figura (inquit Aesculapius) est circa gestum, situmq; membrorum: statur, circa ornatum & habitum vestis. & Figuram etiam apud Grammaticos & Rhetores vocantur stultuli quidam orationis, a consuetudo loquendi usu recedentes. Quint. lib. 9. cap. 1: Figura est conformatio quaedam orationis remota a communi, & primum se offerente ratione.

Figuro, ras, pe. prod. ad. p. Formo, & figuram induco. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Figure, faire. Ital. Figurata, fa. malo. Ger. Gestalten, ein form geben. Hisp. Figurar, haze figura o imagen. Pol. Kształt i state wyobrazom. Vng. Formakot, abrazasok. Ang. To form or fashion. Cic. de Verr. 1. Mundum Deus ea forma figuravit, qua una omnes reliquae formae concluduntur. Col. lib. 6. cap. 27. Assidua & nimia cupiditate figurantes sibi ipsam Venere. & Composita sunt, Configuro, quod est compono, & simul formo. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Lactant. lib. 7: Quonia homo ex rebus diversis, ac repugnantibus configuratus est, anima & corpore. Praefiguro, de quo infra.

Figuratus, n. l. part. Formatus. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Figure, faire. Ital. Figurata, fa. malo. Ger. Gestaltet. Hisp. Figurado. Pol. Wobrazony. Vng. Abrazat, formaltat. Ang. Formed, fashioned. Cic. 2. de Nat. deor. Quid de duobus loquar, quorum ipsa te ego declarant non esse se ad onus accipiendum figurata: Oratio figurata, quae figuram coloribus, veluti stultulus gbulis est exornata, ad se ipsum ad hoc.

Figuratio, f. e. [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Figurement, facon. Ital. Figuramento, fa. cono. Ger. Gestaltung. Hisp. Aquella obra de figura o haze imagen. Pol. Wobrazenie. Vng. Formakot, abrazasok. Ang. A forming, or fashioning. Plin. lib. 11. cap. 37: Ut in uno quoq; poscit figuratio. & Figuratio, pro imaginatione. Quint. Decl. 6. Si quisquam figuratone quadam in haec malorum conditione iudicem ponat, ut id est, imaginetur. Figuratio, adverb. Significat per figuram.

Finis, is, generis utriusq; [ἄρτιος, ἄρτιος.] Gall. Fin, extremite, born et achievement. Ital. Fine, termino. Ger. Das end. Hisp. El fin o termino o cabo de obra. Pol. Koniec. Vng. Vég. Ang. The end of any thing. Virg. 1. Aeneid. quae das hinc Rex magne laborum? Ibidem lib. 3. Hinc finis Priami fatiourum. Est autem finis, terminus sive extremitas in unaquaque re: hoc est, id quo unaquaque terminatur res, nihil. Varr. autem sunt usus huius dictionis. Multis enim modis dicimus quippiam esse finem rei alicuius. Est enim finis terminationis: ut prout dicitur finis, ubi terminatur. Finis consummationis: ut domus finitor, quando consummatur. & velis finita est, quando confuta est ut inde possit rursus esse finis consumptionis. Sic dicimus cibum esse finitum, & candelam finitam, quando consumpta est. & Est etiam finis intentionis: hoc est, intentio operarii, sicut. Hinc artifices finem vocant id, ad quod omnia referuntur, & cuius gratia caetera fiunt: ut, Finis medici, est curare finis oratoris, est apte ad persuadendum dicere, & Non statim finis apparet, Herodotus in Polymnia: ἄρτιος, ἄρτιος, id est, Et vetus adagium, quo recte dictum est, non statim cum initio apparere finem. Conveniet in quorundam praeproperas spes, qui negotio vix cepto, statim arbitrantur se rem factam habere: quum saepe exitus non respondeat initio.

Finis ablativus apud Iureconsultos usitatus, pro usq; ad finem, aut usq; ad modum & quantitatem. Papinianus L. 1. D. de pignor. Pacto placuit, ut ad diem usuris non solutis, fructus hypothecarum usuris compensaret fini legitima usurae. Hottomanus.

Finis, finium, saepius in plurali numero, pro terminis, & limitibus. [Pol. Granice. Vng. Határ. Ang. Boundaries or marches.] Terentius in Heaut. Symus & Crito Vicini nostri hic ambigunt de finibus: Me cepere arbitrum. Caesar primo bell. Gall. Quorum per fines ierant. & Nonnunquam etiam in singulari numero invenitur in hac significatione: licet rarum. Livius li. 33: Re deantes inde Ligurum extremo sine, cum ageris praeda, in agmen incidunt Romanum. Idem: Ligurum duo milia ferre ad extremum finem provinciae Galliae, ubi castra Mareellus habebat, venerunt. Tacitus lib. 16: Apud finem Lipuicid tempore erat. & Hinc composita sunt, Affinis, & Confinis. pen. prod. Vnde Confines agri dicuntur, qui eodem loco finuntur.

Finalis, f. e. quod pertinet ad finem, vel quod finem significat. [Pol. Koniec. Vng. Végbeztalo.] Sic finalis cautio a Dialecticis dicitur, propter quam quaeque res fit. Et finalis quaestio a Iureconsultis, quae de finibus est, in qua de finibus regundis agitur.

Finis, nis, nivi, nitum, a. t. q. Perficio, absolvo. [ἄρτιος, ἄρτιος.]

possem fidem Sanctius, quam iurjurandum, id pollicerer tibi
Lachet. Tacit. lib. 4. Vetusitum asylum ut firmaretur petenti-
bus est, confirmaretur. Huius composita sunt, Affirmo, Con-
firmo, Infirmo, Refirmo, & Obfirmo: quorum significationes
sunt in locis.

firmus, particip. [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] michiā pira huchin.
Gall. Confirme. Ital. Confirmato. Ger. Be-
stetigt. Hifp. Confirmao. Pol. Oppatryny, vmozuyony.
Vng. Erősítet vailagatat. Ang. Made sure or fastait. Cic.
pro Cluent. Confilio, & ratione nondum firmatus adole-
centis animus. Virgil. 4. Aglog. Hinc ubi iam firmata vitum
effecerit atax.

firmator, m. s. [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Gall. Con-
firmator. Ital. Confirmatore. Ger. Ein bestetiger oder bestiter. Hifp.
confirmador. Pol. Vmierzyciel. Vng. Erősítő, vailagato. Ang. He
establisheth and maketh sure. Tacitus l. 2. Missus tamen Drus-
us, ut retulimus, pacis firmator.

firmamentum, n. s. [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Gall. Fir-
mament. Ital. Firmamento. Ger. Befestigung. Bel-
gen vasticht. Hifp. firmeza. Pol. Firmament, vmozuyony, vmoz-
uyony. Vng. Erősítő, vailagato, támasz. Ang. Establishment,
firmament. Cic. de Amic. Stabilitatis, constantiaq; ejus quam in
amicitia quærimus firmamentum est fides. Vnde etiam Gell.
lib. 13. cap. 21. nervos vocat firmamenta membrorum, quod
in illis consistat totius corporis robur & soliditas. Rhetores
firmamentum appellant, quod à Quint. vocatur continens cau-
sa, à Grecis ἀσπίς hoc est, cardinem illum, circa quem totius
causa decisio vertitur. Nostri hodie lunifconf. vocant Paulum
infirmum lita. Autor ad Herenn. l. 1. Nam in ea nec ratio qua-
re deceat, quæritur, nec firmamentum quæritur, quoniam non
subletratio.

firmus, m. s. f. Alcon. Fisci, fiscina, fiscelle, sparteæ sunt uten-
silia ad majorem summæ pecunias capiendas. [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Gall.
Firme. Ital. Firmo. Ger. Bestetigt. Bel. Ges. terf. Hifp. Estipera textida
de qñora, la cançila, en vail de vimbres. Pol. Karbona. Vng. Tor-
nyos. Ang. A basket of twigs. Vnde quia major summa
est pecuniarum publicæ quàm privatæ, factus est ut fiscus pro pec-
catis publicis dicitur. Hæc Alconius. [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Gall.
L'argent de la douane d'un prince ou d'une republique, le fisc. Ital. Fis-
cata di principo. Ger. Das gemeine Guts fischel, der schatz einer Diers-
teit oder eines dorfes. Hifp. La haazienda publica d' pertenencia
al Rey. Pol. Skarb krolowski, albo pospolitoscny. Vng. Tör-
nyos. Ang. The fishel ether or exchequer, a kings treasure. Alii ma-
nant fiscum, principis dicitur: ararium vero, publicum. Plin. ad
Trajanum: Ar fortasse non eadem severitate fiscum, qua arar-
ium cohibes: imò tantò majore, quantò plus tibi licere de
tuo, quàm de publico credis. Cicero 2. Verr. Et quoq; negotio
fiscis Siculenses minabantur. Cornel. Tacit. lib. 1. Primam ac-
ticipiam legiones Cecinna legatus in civitate Vbiorum reduxit
impugnare, quò fisci de Imperatore rapiti inter signa, in erq;
aquas veherentur. Inde Confiscare pro in ararium red gere.
Sed in Augusto: Devidis his & cõfiscatis, promissa veterania
premia solverentur. Fiscus itè pro qualo oleario, qui cervi-
cotularis supponitur, ne faeces in lacu cum oleo defluant:
vel etiam in quo olive ponuntur, quum subjiciuntur prelo, ut
amurcaid est, olei fax, aliquitisper exanietur: id est, exulet, &
per vimina perfluat. Col. l. 12. cap. 47. Postero die cribratur, &
novo fisco inclufa, prelo supponitur, vehementerq; premitur,
ut eadet quantulicunq; habet amurca. Eodè l. ca. 49. De in-
de immitta oliva novo fisco includitur, & prelo subjicitur, ut to-
tano de exprimat. Itè cap. 50. Sereno caelo manu distringi
eius oportet, & substratis tegetibus aut canis cribrari & pur-
gatum diligenter mundatam protinus in torcular deferti,
& integram in fisco novis includi, prelusq; subjici, ut quantū
possit paul sper exprimat.

fiscalis, n. s. Quod ad fiscum pertinet: [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Gall.
Fiscal. Ital. Fiscale. Ger. Fiskal. Hifp. Fiscal. Pol. Dofkarbu
przynalany. Vng. Törnyos. Ang. Belonging to the kings trea-
sure. Jur, ius fiscale, fiscalis causa. Fiscales calumnias dicebatur
delatorum, quod qui alios accusabant, nonnunquã ex fisco
eis dabatur pars mulctæ qua accusati multabantur.

fiscina, n. s. pen. corr. est diminutivum esse videtur à fisco, ejuf-
dè tamen est significatio. [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Vng.
Törnyos. Ang. A basket, or fish like thing of twigs. Vnde de Re rust.

li. i. ca. 22: Ista sunt ferè quæ ex viminibus materiaq; rustica fi-
unt, ut corbes, fiscina, tribula, mallei, & rastelli. Fiebant etiam
fiscellæ ex sparto, quod junci genus est apud Hispanos frequè
tissimū circa Carthaginè novam Col. lib. 11. cap. 2: Sive regio
feulæ, vel corticis ferax est, apibus alvearia fieri debent: live
palmæ spartive fecunda est, fiscina, spartive, seu virgultorum
corbes ex vimine. Deniq; Fiscina nomine comprehenditur
omne vas genus quod ex vimine, aut junco, aut simili mate-
ria contextum est. Cic. in oratione pro Flacco posuit pro ca-
lathis illis junceis, in quibus ficos inclutæ in alias regiones
transvehuntur. Homini (inquit) Phrygi qui arborem fici nun-
quam vidisset, fiscinam ficosum objecit.

Fiscella, l. s. p. diminut. Vas vimineum, aut ex juncis, quo lac
coagulat dum caseus exprimitur, vel in quo casei feruntur.
[פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Gall. Petit panier d' ester. Ital. Cellola paniera. Ger. Ein
stetlein oder tlein stöpflein. Hifp. El capacho. Pol. Kosik,
siek. Vng. Szatyroszaty. Ang. A little basket of twigs, a cheese
sift. Tibul. lib. 2: Tunc fiscella levi detexta est vimine junci,
Raraq; per nexu est via facta sero. Hæc fiscella dicitur qua
bom ora, faecesq; jumentorum capistrantur. Plin. lib.
18. cap. 19: Fiscella capistrari boves oportet, ne germinum te-
nera decerpant. Cato de Re rust. cap. 34: Boves nisi per hyemè
quum nõ arabunt, pasci non oportet: nam viride quum edunt,
semper id expectant: & fiscellas habere oportet, ne herbas se-
tentur quum arabunt.

Fiscellus, fiscelli, pro eodem. [Vng. Szatyroszatyroszika.]
Colum. lib. 11. cap. 35: Mox fiscello ligneo inclusas exprimito.
Fiscillus, Vide FIDO.

Fistula, c. s. p. Machina est qua paviores utuntur, utrinq; an-
sata, qua pali magna vi in terrâ adiguntur. [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Gall.
Vne hie de quoy on enfonce les palmes en terre. Ital.
Machina da ficcare i pali nel fimo. Ger. Das Instrument da battere
für i felle quando l'auuncione l'estrade per fargli pari, becco, machina.
Ger. Ein schützeger mit weidem man die pferer in die tiefe eines
Wassers hinab treibt. Hifp. Maco grile, inguno para hincar vigas, d'
inguno de das anfas para maconar. Pol. Taras. Vng. Le Verrier,
fulek kinal, hneket le vernek. Ang. An instrument to drive piles of
wood in to the ground, a rammer. Vir. lib. 7: Si plano pede erit
rudendum, quærat solum si sit perpetuò solidum, & ita
exquetur, & inducatur cum statimine rudus: sin autem om-
nis, aut ex parte cõgestus locus fuerit, fistulationibus cum
magna cura solidetur. Vitur & hac voce Plin. lib. 36. Fis-
tula, alia est magnæ molis qua trabalis materies in terrâ pangit-
ur, aut in alveum fluminis, quæ fatibus tollitur, & pondere
suo remissa illiditur: cuiusmodi Panfius faxpè vitur. Cuius ge-
neris intelligendum est fuisse illud Cæcilius 3. de bel. Gall. Hæc
cum machinationibus immissa in flumen defixerat, fistulasq;
adegerat, non publice modo direxerat, &c.

Fistulatum, Dicitur fistula exæquari: vnde & Fistulatio apud
Vitruvium loco jam citato, pro ea exæquatione areæ accipi-
tur, quam supra descripsimus. Plin. lib. 17. cap. 11: Sicuri terrâ
circa radices fistulato spissandam. Hæc Budæus in Annota-
tionibus in Pandæ.

Fistula, l. s. p. Propriè dicitur, ut Pöponius ait, per quã aqua
educitur foratâ fundendo, live ferendo: sicut tubi à tumore, &
canales à canna: quod ad earum similitudinè facti sunt. [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Gall.
Tuyau fistele. Ital. Fistula. Ger. Ein truchel. Hifp. Fianta o canna para tanner. Pol. Kankal.
Vng. Törnyos. Ang. A pipe to convey water, also a pipe. Sunt
tamen qui Græcū esse putent, credantq; deduci à verbo
fistula: hoc est, inflo, vel inspiro. Cicero pro Rabir. Esi C. Ma-
rius quod fistulas quibus aqua suppeditabatur lovis Optimi
Maximi tẽplis ac sedibus, prucidi imperarat, &c. Ita apud Var-
ronem lib. 3. de Re rust. cap. 5. Ab hujus similitudine dictū
est instrumentū musicū quo statu canitur, cuius Pan dicitur
invento, fuisse, ut refert Plin. l. 7. cap. 56. [Ger. Ein pfeff Bel-
gen pfeff. Pol. Fiszaka. Vng. Sip.] Virgil 2. Eclog. Est mi-
hi disperibus sepiè compacta cicuta Fistula. Fistula item à
medicis appellantur ulcera manantia, angusta, callosa, & sinuo-
sa, ex abscessibus ferè malè curatis ortū trahentia. Plin. lib. 20.
cap. 6: Extrahit fistulas vitia sũ sulphure & resina, etiã arundines
cũ picè. Ibidè cap. 9: Sic etiã fistulas eluxatas, & tumores
revocant, quæq; discuti opus sit. Est etiã fistula in homine
per quã spiratur, seu cibus deicitur. Nã duas esse fistulas con-
stat, spiritalem scilicet & cibalem: illa spiritū moxare, hac cibū
potumq; descendere. Spiritalem Celsus asperam arteriã nomi-
nat, Græci vocant ἀσπύριον, Interior vocatur gula, ἀσπύριον.
Plin. lib. 9. cap. 7. Branchiæ nõ sunt balenis, nec delphinis: hæc
duo genera fistulis spirant, quæ ad pulmonem pertinent.

Fistulor, oris, m. s. Accipitur pro bicine, ut est apud Gellii &
Cic. de Orat. Sed fistulorè domi relinquetis. [פִּירְמָא מִמֶּנּוּ פִּירְמָא מִמֶּנּוּ] Gall.
Fistulor, joubur de fustes. Ital. Trambotta. Ger. Ein pfeff
fer. Bel. pfeff. Hifp. Aquel que tanne flant en como de canna. Pol.
Fiszak Vng. Sipos. Ang. A pipe or fuster.]

Fistulo,

